

1

CATALUNYA: CAMPANYES AGRÀRIES 2010

desembre de 2010

Àrea de Relacions Externes
Secretaria Tècnica

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-No Comercial-Sense Obres Derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no es faci un ús comercial de l'obra original ni de la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/>

INDEX

- 1.Introducció
- 2.Pressupost
- 3.Difusió gràfica
- 4.Plans de treball Campanyes Agràries 2010
 - 4.1.Pla de treball per comprovar la disponibilitat de les persones en atur registrades al SOC i incrementar el coneixement sobre el mercat laboral
 - 4.2.Pla de treball adreçat a facilitar la contractació de les persones que han rebut les cartes i s'han mostrat disponibles per treballar-hi
- 5.Oficines mòbils
- 6.Resultats de les Campanyes
- 7.Dades de les contractacions efectuades a les Campanyes Agràries
- 8.Actuacions de la Inspecció de Treball
- 9.Campanyes Agràries segons territori
 - 9.1.Campanya a Lleida
 - 9.2.Campanya de la verema de l'Alt Penedès
 - 9.3.Campanya Terres de l'Ebre
 - 9.4.Campanya a Tarragona
 - 9.5.Campanya a Girona
- 10.Participació dels agents col·laboradors
 - 10.1.Unió de Pagesos (UP)
 - 10.2.Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)
 - 10.3.ASAJA Tarragona
 - 10.4.Associació d'Empresaris Agraris de Lleida (AEAL)
 - 10.5.Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CCOO)
 - 10.6.Unió General de Treballadors (UGT)
 - 10.7.ASOFRUIT
- 11.Conclusions
- 12.Qüestions per a les Campanyes 2011

1. INTRODUCCIÓ

Les campanyes agràries a Catalunya tenen la particularitat que abasten diferents tipus de conreus: fruita dolça, verema i cítrics. La recollida de la fruita dolça a Lleida, que és la primera de les campanyes, aquest any es va retardar per motius de la climatologia i va començar la primera setmana de juliol, la qual cosa va implicar que s'hagués de readaptar el calendari a aquesta circumstància.

Aquesta és la sisena edició de les campanyes agràries de temporada de Catalunya. I un any més s'ha prorrogat l'Acord marc de col·laboració entre el SOC i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives del sector agrícola català (Unió de Pagesos, JARC, ASAJA, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, CCOO i UGT).

Fora d'aquest Acord, ASOFRUIT, (organització empresarial que aplega a empreses del sector de l'emmagatzematge), a través d'una assistència tècnica, ha col·laborat en les tasques de la gestió de les campanyes agràries a Lleida.

A finals de gener de 2010 va tenir lloc a Barcelona la reunió de la mesa de Catalunya¹ de les Campanyes Agràries, per a la realització del balanç de les Campanyes Agràries 2009 i la preparació de les Campanyes 2010. La mesa va valorar positivament les Campanyes Agràries 2009 i va acordar una sèrie de mesures per millorar les Campanyes 2010.

El 15 de febrer, es publicà al DOGC la resolució *TRE/319/2010 de 29 de gener de convocatòria per a la concessió de subvencions per als projectes de col·laboració en les campanyes agràries de temporada per a l'any 2010*.

Amb l'avançament de la convocatòria, el procés d'atorgament també es va avançar i les organitzacions beneficiàries de les resolucions d'atorgament van iniciar les tasques preparatòries el mes d'abril (formació en la xarxa telemàtica SICAS i reunions amb el SOC per tal d'unificar els processos, la gestió administrativa així com la unificació en la presentació de les dades).

Es van aprovar 6 projectes per a la gestió de les campanyes (accions de caràcter innovador i experimental en matèria d'intermediació i d'ocupació) per un import total de 210.000 euros. Així mateix s'atorgaren un total de 91 plans d'ocupació a entitats locals per un import de 334.990,69 €; i

¹ La mesa la componen: UP, JARC, ASAJA, AEAL; UGT, CC.OO, SOC, DAR, SIM.

també s'aprovaren un total de 50 plans d'ocupació a entitats sense ànim de lucre, per un import de 332.328,19 €.

Com a l'any 2009, des dels Serveis Territorials del SOC a Lleida es va portar a terme un pla d'informació a la pagesia i als ajuntaments que participen en les campanyes agràries. El 19 de maig es celebraren a Lleida dues reunions, amb la presència del director del SOC, la directora de la Inspecció de Treball del Departament de Treball, responsables territorials del SOC i del Departament de Treball a Lleida.

A la primera reunió van participar un total de 30 ajuntaments (dels 41 que s'havien convocat), i a la segona, hi participaren representants de cadascuna de les organitzacions que col·laboren en la gestió de les campanyes.

Comparativa de les subvencions atorgades 2009/2010:

	Subvenció atorgada 2009	Subvenció atorgada 2010
Gestió de Campanyes Agràries	210.000,00	210.000,00
Plans d'ocupació	665.489,88	667.318,88
TOTAL	875.489,88	877.318,88

Entitats locals	2009		2010	
	Contractes	Import	Contractes	Import
Lleida	53	225.111,91	62	236.816,58
Total EELL Catalunya	78	333.831,15	91	334.990,69

Entitats sense ànim de lucre	2009		2010	
	Contractes	Import	Contractes	Import
Total ESALS Catalunya	40	331.658,73	50	332.328,19

2. PRESSUPOST total Campanyes 2010

ANY 2010	
Recursos propis	
Contractació Oficines Mòbils	382.152,72
Plans ocupació campanyes agràries	250.000,00
Difusió institucional campanyes agràries	8.000,00
TOTAL	640.152,72
Transferència SOC a col·laboradors	
Projectes de gestió de les campanyes	210.000,00
TOTAL GESTIÓ	210.000,00
Plans d'ocupació Entitats sense ànim de lucre	332.328,19
Plans d'ocupació Ajuntaments Catalunya	334.990,69
TOTAL PLANS D'OCUPACIÓ	667.318,88
TOTAL	1.517.471,60
PRESSUPOST TOTAL CAMPANYES 2010	1.517.471,60

3. DIFUSIÓ GRÀFICA

Una de les propostes per a les campanyes va ser la simplificació de la difusió gràfica. S'han editat 12 "ROLL-UPS" i 150 cartells que s'han distribuït a oficines de Treball, ajuntaments i organitzacions col·laboradores.

4

4. PLANS DE TREBALL CAMPANYES AGRÀRIES 2010

4.1.- Pla de treball per comprovar la disponibilitat de les persones en atur registrades al SOC i incrementar el coneixement sobre el mercat laboral.

Atesa l'actual conjuntura socioeconòmica, i tenint com a punt de partida l'experiència de l'any anterior, des del SOC s'ha desenvolupat un pla de treball adreçat a difondre les campanyes agràries entre les persones en situació d'atur, (no perceptores de subsidis o prestacions per desocupació) i que estaven inscrites en alguna de les ocupacions identificades com de "campanyes agràries" (treballador/a agrícola en fruiters en general, manipulador/a de fruites i hortalisses i peó agrícola en general), per tal que manifestessin la disponibilitat i així facilitar la seva incorporació per treballar a les dites Campanyes.

En total es van enviar 7.803 cartes al mes de maig. A data de 15 de novembre de 2010, el 24.82% (1.937) de les persones receptores de les cartes enviades han manifestat estar interessades en treballar a les campanyes. (Al 2.009 les xifres van ser inferiors, ja que a finals de les campanyes, el 17,35% de les persones receptores de la carta, s'havien mostrat interessades).

5

Resultats :

- Persones que han mostrat la seva disponibilitat: 1.937, un 24,82% de les que van rebre la carta (el 2009 va ser de 17,35%).
- En total es van fer un total de 607 contractes a 245 persones que havien mostrat la seva disposició a treballar a les campanyes en el marc del pla de treball.

Cal fer esment que, del total de les cartes enviades, 697 van ser retornades per incidències amb les dades de contacte.

4.2.- Pla de treball adreçat a facilitar la contractació de les persones que han rebut les cartes i s'han mostrat disponibles per treballar-hi.

Per tal d'afavorir la contractació de les persones que van manifestar davant les OT la seva disponibilitat per treballar a les diferents campanyes agràries, es va realitzar una reunió amb les organitzacions empresarials el 28 de juliol a Lleida per elaborar una pla de treball per tal que, davant necessitats de contractació, les empreses convoquessin aquestes persones.

A continuació es recull la feina feta al respecte:

ORGANITZACIONS	DEMANDANTS	TRUCADES REALITZADES	INTERESSATS	NO INTER./NO APTES	NO CONTESTA	DADES ERRÒNIES	CONTRACTADES
Unió de Pagesos	373	358	33	78+53*	180**	14	16
Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)	251	0	0	0	0	0	0
ASAJA TARRAGONA	252	0	0	0	0	0	0
Associació d'Empresaris Agraris de Lleida (AEAL)	174	12	2	10	0	0	2
ASOFRUIT	139	2	1	1	0	0	1

De 372 persones que es va trucar per telèfon, van ser contractades el 5%. És un flux resultat que sembla tenir diferents causes:

- Les empreses del sector i la pagesia en general, acostumen a contractar any rere any les mateixes persones. Això implica que no es gestionin ofertes obertes pel SOC i els seus col·laboradors (les ofertes, quan n'hi ha, són tancades; ja tenen les persones que es contractaran).

6

- Les empreses i pagesia no demanden tot el procés d'intermediació al SOC.

- Les persones que, en un moment donat, han manifestat la seva disponibilitat vers un possible contracte, quan es presenta l'oportunitat, no estan disponibles per diferents raons: ja treballen, no els interessa aquella oferta perquè s'han de desplaçar, etc.

5. OFICINES MÒBILS

Com els darrers anys, s'ha reforçat la gestió de les oficines de Treball amb 4 unitats mòbils (3 a Lleida i 1 a l'Alt Penedès). La primera oficina mòbil va començar la seva tasca l'1 de juny, la segona oficina mòbil, el 2 de juliol i la tercera, el 16 de juliol, totes tres a Lleida.

La quarta, va actuar a la campanya de la verema de l'Alt Penedès, i la seva activitat es va desenvolupar dels dies 1 al 24 de setembre.

Per dur a terme les tasques pròpies de la intermediació laboral, les oficines mòbils han disposat d'accés a través d'Internet a les aplicacions corporatives del SOC i també han estat dotades amb

personal contractat pel SOC, mitjançant plans d'ocupació. Els processos que es gestionen des de les oficines mòbils del SOC són: Inscripció de la demanda; Renovació de la demanda; Registre d'ofertes; Recerca, vinculació i presentació de candidats/ates; Conclusió d'ofertes; Registre de la comunicació de contractació i Gestió de l'alta i la baixa a la Seguretat Social

6. RESULTATS DE LES CAMPANYES

	2010			2009		
	Demandes	Ofertes	Places	Demandes	Ofertes	Places
SOC	16.042	653	1.565	16.030	623	1.536
Entitats col·laboradores ²	4.224	3.204	8.796	4.351	1.080	4.694
Total	20.266	3.857	10.361	20.381	1.703	6.230

Font: Servei d'Intermediació i Orientació.

	2010			2009		
	Demandes	Ofertes	Places	Demandes	Ofertes	Places
ASOFRUIT ³	639	109	803	1.019	130	673

7

Organitzacions / entitats	2010			2009		
	Demandes	Ofertes	Places	Demandes	Ofertes	Places
Oficina de Treball (OT)	13.332	24	59	13.131	74	207
Oficina Mòbil (OM)	2.710	629	1.506	2.899	549	1.329
Unió de Pagesos (UP)	2.739	2.725	7.278	2.482	820	3.033
UGT	129			167		
Joves agricultors i ramaders de Catalunya (JARC)	769	67	505	1005	55	756
Associació d'empresaris agraris de Lleida (AEAL)	344	407	994	411	149	738
Asociación agrària de joves agricultors (ASAJA)	243	5	19	286	56	167
Total	20.266	3.857	10.361	20.381	1.703	6.230

² UP, UGT, JARC, AEAL i ASAJA.

³ Asofruit no forma part de l'Acord marc, però des de l'any 2009 està connectada al SICAS, regulat per un conveni de col·laboració.

7. DADES DE LES CONTRACTACIONS EFECTUADES A LES CAMPANYES AGRÀRIES

Entre l'1 de gener i el 10 de novembre de 2010, mitjançant l'aplicació CONTRAT@, el sistema SOC ha tramitat 12.113 contractes de treball a les Campanyes Agràries 2010 arreu de Catalunya (11.702 al 2009). A continuació es detallen les dades percentuals més significatives, per país d'origen:

Percentatge de contractació per països		
	2010	2009
Romania	17,09%	18,10%
Marroc	18,23%	18,07%
Espanya	16,81%	15,27%
Mali	8,47%	8,95%
Senegal	7,77%	8,65%
Colòmbia	4,11%	4,70%
Gàmbia	3,65%	4,00%
Polònia	4,40%	3,31%
Algèria	3,04%	2,58%
Altres	16,43 %	16,37%
TOTAL	12.113⁴	11.702

8

8. ACTUACIONS DE LA INSPECCIÓ DE TREBALL

El Pla de treball de la Inspecció per a aquest any ha estat en fer visites de forma aleatòria a les explotacions agràries on es realitzen recol·leccions de fruites i als magatzems dedicats a la classificació, manipulació i comercialització de les mateixes. Per a la realització dels controls a les finques, han comptat amb la col·laboració de les forces de seguretat.

Des de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, es fa esment al fet que ha estat una campanya tranquil·la, tant pel que fa al punt de vista operatiu, com al de l'àmbit social i d'ordre públic, en la que s'ha comprovat l'alt nivell de compliment de la legalitat. Els casos de cessió il·legal de persones treballadores denunciats no han estat reals, excepte un cas que s'està investigant.

Realització de visites a les explotacions agràries per part de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, en total s'han realitzat:

⁴ La diferència entre places i contractes es deu a que per una plaça poden haver-hi més d'un contracte

- 1.232 actuacions en matèria de Seguretat i Salut Laboral, Relacions Laborals, Ocupació i persones estrangeres, Seguretat Social o altres actuacions.
- 173 infraccions.
- 380.172 euros en infraccions.

Resum de les actuacions de la Inspecció de Treball per territori			
2010	Nombre actuacions	Nombre infraccions	Import infraccions
Barcelona	193	31	115.107 €
Girona	152	22	39.531 €
Tarragona	216	34	77.873 €
Lleida	671	86	147.661 €
Total	1.232	173	380.172 €

No obstant, s'ha de tenir en compte, que la campanya dels cítrics de les Terres de l'Ebre es desenvolupa en un calendari que no coincideix amb la resta de Campanyes, per això al tancament de l'Informe de Catalunya no es poden tenir les dades totals d'aquesta campanya. En la campanya 2009-2010 la inspecció va visitar, en aquesta comarca, 20 finques amb un total de 250 treballadors/res, en les que 6 persones no tenien l'alta a la seguretat social. Enguany, a finals de novembre s'han visitat 16 finques (incloses en el quadre anterior).

9

9.CAMPANYES AGRÀRIES SEGONS TERRITORI

9.1- Campanya a Lleida

És la campanya de més entitat. Aquesta any es va iniciar amb la posada en marxa de la primera oficina mòbil, l'1 de juny, a la zona del Baix Segre (La Granja d'Escarp, Massalcoreig i Seròs, per la recollida de la cirera i de l'albercoc). L'estructura de gestió s'ha mantingut com en campanyes anteriors:

- Una oficina coordinadora als Serveis Territorials del SOC a Lleida.
- Tres oficines mòbils formades per 3 persones (una tècnica i dues administratives):
 - Oficina mòbil A: de l'1 de juny al 15 d'octubre.
 - Oficina mòbil B: del 19 de juliol al 30 de setembre.
 - Oficina mòbil C: del 19 de juliol al 15 de setembre.
- 33 oficines municipals, que han comptat amb 35 plans d'ocupació.

- 11 plans d'ocupació per als allotjaments.

Des de l'oficina coordinadora s'ha fet un seguiment continu del desenvolupament de les campanyes mitjançant visites setmanals a les entitats col·laborades i a les oficines municipals, per aclarir dubtes sobre el funcionament del sistema SICAS, fer la coordinació de les tasques de les oficines mòbils i resoldre dubtes sobre preguntes relacionades amb la Seguretat Social, contractació, estrangeria, etc. Tanmateix s'han fet trobades amb empresaris agraris a diferents municipis per tal d'informar sobre el funcionament de les Campanyes Agràries i poder rebre de primera mà les impressions dels empresaris. També, s'han fet trobades amb empresaris i alcaldes de La Granja de l'Escarp, Massalcoreig i Bellpuig.

Des de el Servei Territorial del SOC a Lleida s'ha participat en reunions de la xarxa comarcal per coordinar-se amb la resta d'entitats que tenen una intervenció de caire social en el desenvolupament de les Campanyes Agràries. També s'ha participat a reunions de la Mesa de Seguiment per establir els criteris de treball de les diferents administracions que participen i aconseguir així un grau de treball conjunt òptim.

10

Tot i que a la reunió de "Balanz de les Campanyes Agràries 2010", feta el 2 de novembre a Lleida, les organitzacions van coincidir en que la climatologia havia estat bona, les dades del Departament d'Agricultura diuen que la tempesta de pedra del dia 2 d'agost va afectar 443 hectàrees de les terres de Lleida (330 al Segrià i 113 al Pla d'Urgell) amb danys superiors al 50%. En fruita de pinyol (préssec i nectarina) danys entre 60 al 80% en 100 hectàrees del Segrià i 50 al Pla d'Urgell, a més de 180 del Segrià a efectes de cultiu, entre un 80 i un 90%. En fruita de llavor (poma i pera) danys del 60 al 80% en 50 hectàrees del Segrià i 113 del Pla d'Urgell. Les poblacions més afectades van ser: La Granja, Massalcoreig, Seròs, Aitona Torregrossa, Bellvís i Bell-lloc.

9.2- Campanya de la verema de l'Alt Penedès

Aquesta campanya compta amb la col·laboració d'una unitat mòbil, que ha estat en funcionament des de l'1 fins al 24 de setembre. Cal destacar que s'ha millorat els itineraris de l'oficina mòbil, ajustant-los a les necessitats de la pagesia.

Des de el Consell Comarcal de l'Alt Penedès s'ha fet difusió de les campanyes 2010, amb una quartilla i un cartell que ha facilitat als ajuntaments.

Durant l'any 2010, l'oferta d'allotjaments ha estat inferior, ja que l'alberg instal·lat per l'Ajuntament de Vilafranca a la zona esportiva no ha estat disponible; per resoldre aquesta circumstància, l'Ajuntament ha firmat convenis amb diverses pensions de Vilafranca del Penedès.

Pel que fa a les gestions d'intermediació realitzades des del SOC (OT/oficina mòbil), els resultats obtinguts han estat:

- Demandes: 586 persones.
- Ofertes: 20 (19 finalitzades i 1 cancel·lada per l'empresa).
- Llocs de treball: 52.

De les 19 ofertes gestionades, 13 han estat ofertes nominatives amb 38 llocs de treball i 6 han estat genèriques, amb un total de 14 llocs de treball. Les persones candidates han estat seleccionades pel SOC.

Sobre el total de persones inscrites amb codi de disponibilitat per a les campanyes (586), un 38% eren de nacionalitat espanyola i un 31% d'origen marroquí. Tot i aquesta petita diferència, a l'hora de les contractacions el 48% de les contractacions van ser a persones de nacionalitat espanyola i 27% de nacionalitat marroquina. Pel que fa a homes/dones contractats, cal destacar que el 92% han estat homes.

La diferència a la baixa, entre la gestió 2010 i 2009, pel que fa al conjunt de la campanya de la verema, està motivada per la mecanització de la recollida del raïm, d'una banda, i de l'altra per la baixa producció que hi ha hagut enguany.

Pel que fa a la informació de contractes a l'aplicació CONTRAT@, cal destacar que moltes gestories han estat registrant contractes a l'esmentada aplicació, sense especificar el codi de campanyes.

Des de l'Oficina de Treball del SOC a Vilafranca del Penedès fan esment que el període marcat com a campanya de la verema a l'Alt Penedès (de l'1 al 24 de setembre), que es va decidir per la Comissió de la Verema, no ha estat suficient per respondre a les necessitats de les empreses. Així mateix, creuen convenient fer alguns canvis més a la ruta de l'oficina mòbil (incorporar la població del Pla del Penedès, per exemple).

En general, des de l'OT es valora molt positivament el fet d'haver format el personal en el tres mesos anteriors a l'inici de la campanya.

Com a fet destacat, indiquen que la major part de la feina s'ha desenvolupat des de l'OT, i que a la mòbil, no hi ha hagut molta compareixença ni d'inscripció de demandes, ni d'empreses a presentar les seves ofertes. La seva presència, no obstant, es considera positiva a efectes de visualitzar la tasca del SOC en la verema i com a recordatori de les obligacions: registre de contractes, per exemple.

9.3- Campanya Terres de l'Ebre

Aquest any la campanya s'ha iniciat a finals dels mes d'agost, amb un augment de l'activitat a partir de mitjans de setembre. L'objectiu inicial del SOC al territori és arribar a les empreses, cooperatives, alcaldes, responsables del Departament d'Agricultura, de la Denominació d'Origen Terra Alta i allotjaments de la zona, amb la finalitat d'informar dels serveis del SOC i de les bones pràctiques, a l'hora de contractar.

Es constata que la major part de les necessitats de mà d'obra s'està cobrint amb familiars i persones conegudes, i que dels serveis que ofereix el SOC no en fan pràcticament ús.

S'ha observat que hi ha moltes més persones de nacionalitat espanyola demandants d'ocupació que en anys anteriors, però que la situació, respecte a la contractació, es bastant similar a la de l'any anterior, de manera que aquest augment de nacionals a la demanda no s'ha vist reflectit en les contractacions.

Per tal d'avançar en l'objectiu d'estendre el model de campanya de Lleida a la resta del camp català, i segons acord de la reunió del 2 de novembre, la Mesa de Catalunya es va reunir a Tortosa el 3 de desembre de 2010, per tal de valorar les Campanyes d'aquesta comarca, així com per debatre l'Informe final de les Campanyes 2010. Els problemes detectats es deriven de l'aplicació de varis convenis i no solament del Conveni agropecuari de Catalunya signat per totes les organitzacions presents a la Mesa i de l'Acord marc amb el SOC.

9.4- Campanya agrària a Tarragona

És una campanya de reduït volum. S'han atorgat 5 plans d'ocupació a entitats locals de la demarcació de Tarragona, la qual cosa va possibilitar la contractació de 12 persones per desenvolupar les tasques pròpies de les campanyes agràries.

9.5- Campanya a Girona

És una campanya que es desenvolupa amb normalitat. Les tasques s'han desenvolupat sense alterar el funcionament de les oficines de Treball i sense incidències a destacar pel que fa a la intermediació laboral. El SOC ha subvencionat un projecte d'allotjament i acompanyament a les persones temporeres de municipis de l'Alt Empordà que ha permès la contractació de 4 persones a través de plans d'ocupació.

10. PARTICIPACIÓ DELS AGENTS COL·LABORADORS

El model de gestió de les campanyes agràries de temporada a Catalunya que lidera el SOC, es basa, d'una banda en la coordinació interadministrativa entre el Departament de Treball/SOC, la Secretaria d'Immigració, el Departament d'Agricultura i els ajuntaments i, de l'altra, en la concertació social i en la col·laboració dels agents socials i les organitzacions empresarials amb el SOC (Acord marc).

Els agents col·laboradors participen en la tramitació d'ofertes, demandes i altres gestions a través de les aplicacions SICAS⁵ i CONTRAT@; també faciliten informació i assessorament a la pagesia i a les persones treballadores en matèria laboral i social.

13

10.1- Unió de Pagesos (UP)

UP valora molt positivament la possibilitat d'accedir al SICAS, en tant que facilita la gestió directa de les ofertes i l'atenció a les persones demandants. Es per aquesta raó que demanen poder tenir accés al SICAS durant tot l'any.

Les incidències que més destaquen de les campanyes són:

- Les demandes d'última hora dels seus associats, que trenquen amb la planificació.
- Els períodes "morts" entre connexions de campanyes.
- La burocràcia que suposa la renovació de permisos de treball i residència de les persones treballadores en el període que estan treballant, ja que els provoca inquietud perquè han de deixar el treball per fer la tramitació.

Aquesta organització actua en l'àmbit territorial de tot Catalunya i els serveis que ofereix es desenvolupen al llarg de tot l'any.

⁵ Unió de Pagesos, JARC, ASAJA, AEAL, ASOFRUIT i UGT.

Comenta que, degut a la temporalitat i l'excessiva mobilitat geogràfica que suposen les ofertes de treball de les campanyes, treballar a les campanyes és poc atractiu per als demandants d'ocupació interns, fet que fa que es continuï apostant per la contractació en origen. Tanmateix citen la necessitat de dedicar més esforços als allotjaments comunitaris.

Cal destacar l'esforç de la UP en la tasca de col·laborar amb el SOC amb el *Pla de Treball adreçat a facilitar la contractació de les persones que han rebut les cartes i s'han mostrat disponibles per treballar-hi*. En aquest sentit, van trucar 358 persones, amb els resultats que hem vist anteriorment.

10.2- Joves Agricultors I Ramaders de Catalunya (JARC)

El seu àmbit d'actuació ha estat Lleida, el Penedès, Tarragona i Girona.

Les seves tasques han consistit en la realització de visites de camp per informar i assessorar les empreses agràries, fer visites als allotjaments en col·laboració amb organitzacions sindicals, informar i assessorar les persones temporeres i fer contactes amb altres agents.

14

Manifesten que els seus associats no s'adrecen a ells per gestionar ofertes, ja que la gran majoria té les mateixes persones treballant cada any.

Proposem millorar i adaptar les ajudes per als allotjaments, incentius a les contractacions de caràcter fix en el sector agrari i una reducció de les despeses laborals ja sigui a través de la revisió de les retribucions laborals o dels impostos laborals.

10.3- ASAJA Tarragona

El seu àmbit d'actuació ha estat la comarca de l'Alt Penedès, el sud de la província de Barcelona i la província de Tarragona, bàsicament en la campanya de la verema. Van iniciar les tasques a finals del mes d'agost, que van durar 3 setmanes: una campanya molt curta. Un altre aspecte que cal destacar és que els empresaris han mantingut el contacte amb les persones de campanyes anteriors i els han contractat directament sense intermediació.

10.4- Associació d'Empresaris Agraris de Lleida (AEAL)

El seu àmbit d'actuació és la província de Lleida. Formen part de la patronal ASAJA. L'organització lleidatana es va incorporar al sistema SOC la campanya anterior. Han realitzat un servei d'atenció a les

empreses de la província de Lleida i una quinzena de xerrades informatives adreçades a la pagesia i a persones interessades a treballar a les campanyes.

10.5- Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CCOO)

El seu àmbit d'actuació és arreu de Catalunya, en totes les campanyes: fruita dolça, verema i cítrics. Aquest sindicat va renunciar a gestionar les campanyes a través del SICAS i concentra la seva actuació en el seguiment de les condicions laborals, compliment del conveni i condicions dels allotjaments

CCOO tot i fer una valoració molt positiva de les campanyes d'enguany, mostra la seva preocupació davant un possible retrocés en les condicions de treball, degut a la crisi en la qual estem immersos, la quasi desaparició de la contractació en origen, la proliferació de les "empreses de serveis" i la insuficient tasca de la Inspecció de Treball.

Proposen un debat ampli per redefinir les campanyes per fer front a les noves situacions del mercat laboral, econòmic i social, potenciar la formació en riscos laborals, la formació en origen, estendre el model a la campanya dels cítrics, avançar en concatenació de les campanyes i crear un programa d'acollida que inclogui la primera acollida, la integració laboral en condicions d'igualtat de tracte, l'accés a l'ensenyament sense discriminació, la integració a la ciutat, evitant els guetos, l'accés a la sanitat i a la resta de serveis públics en condicions d'igualtat.

10.6- Unió General de Treballadors (UGT)

L'àmbit d'actuació de la UGT a les campanyes agràries ha estat la província de Lleida. L'objectiu de les seves accions ha estat fomentar i millorar la inserció laboral, tenint en compte totes les variables socials i d'allotjament que interactuen en els processos de les campanyes. S'ha centrat en informar les persones treballadores interessades a treballar a les campanyes sobre el sistema d'intermediació del SOC, les condicions de treball i els recursos socials i en vetllar perquè les persones que treballen ho facin en condicions laborals i socials correctes i en derivacions a altres recursos socials.

UGT destaca que les campanyes, malgrat certes dificultats (l'increment de persones en recerca de feina, la meteorologia i la coincidència del ramadà) es pot considerar que s'han desenvolupat dins de la normalitat. Es considera que el model actual és molt vàlid.

Proposen que la negociació del preu hora de cada campanya s' abans de començar el període de recollida, més campanyes d'informació i sensibilització del teixit empresarial per eradicar a la

contractació irregular, reforçant les tasques de la Inspecció de Treball. Per últim proposen avançar en la coordinació entre el SOC i la resta d'organismes estatals.

10.7- ASOFRUIT

Aquesta organització no forma part dels signants de l'Acord marc. No obstant, torna a col·laborar per segona vegada amb el SOC a través d'una assistència tècnica. El seu àmbit d'actuació és la província de Lleida, en el camp de la manipulació, la comercialització i l'envasament de fruites i verdures.

La seves actuacions s'han centrat en la gestió d'allotjaments, en la intermediació laboral, en els acompanyaments a les empreses i la detecció de les necessitats.

11. CONCLUSIONS

En les reunions de 2 de novembre de 2010 i 3 de desembre de la Mesa de Catalunya de les Campanyes, es va arribar a les següents conclusions.

- A Lleida el model de campanya està consolidat. Paradoxalment, això fa que els dispositius de suport que posa el SOC a disposició de les campanyes siguin menys necessaris per a les entitats, per a la pagesia i per els ajuntaments.
- Correcte el suport als i les professionals coneixedors del procediment.
- Reconeixement de la feina feta per totes les organitzacions col·laboradores. El conjunt de resultats, l'impacte i l'organització d'unes campanyes amb tanta gent no podria ser gestionat solament per l'Administració.
- La creixent mecanització a la verema, comporta un canvi radical de les necessitats de mà d'obra.
- La campanya de Girona ha estat fluixa.
- Campanya sense incidències en part gràcies a l'acord del Conveni col·lectiu de treball del sector agropecuari de Catalunya per als anys 2010-2011 i les gestions fetes per la Direcció del SOC amb la Direcció General d'Afers Religiosos, per aconseguir una campanya coincident amb el Ramadà, sense problemes.
- Avança el fet que les empreses agrícoles contracten directament als treballadors i treballadores sense la intermediació d'agents.
- Existeix un problema amb els allotjaments: són insuficients, per una banda, però per l'altra també hi ha problemes per gestionar l'allotjament de diverses nacionalitats, i en algunes comarques (Terres de l'Ebre) coexisteixen la manca i la subocupació d'alguns allotjaments.

- Avança lentament l'extensió del model de campanyes per tot Catalunya, especialment a la campanya de les Terres de l'Ebre. Com s'ha dit, el 3 de desembre es realitzà una reunió de la Taula Catalana a Tortosa, amb la presència de la Inspecció, amb la voluntat de sensibilitzar de les bondats del model de campanya del SOC. En aquesta reunió es detecta la necessitat de dividir en dues fases les campanyes d'aquesta comarca: la de la fruita dolça i la verema coincidents en el temps amb les de la resta de Catalunya, i la campanya dels cítrics que s'inicia pràcticament en l'acabament de les anteriors i que té la seva finalització l'abril/maig de l'any següent.

12. QÜESTIONS PER A LES CAMPANYES 2011

A la vista del desenvolupament de les campanyes 2010 i dels suggeriments que es van fer a la reunió del dia 2 de novembre i 3 de desembre es fa un recull de qüestions que s'han de tenir en compte per a les del 2011:

- Avançar en l'extensió del model a les Campanyes de les Terres de l'Ebre. Convocar una reunió de la Mesa de Catalunya a Tortosa, el mes d'abril 2011, per poder fer el balanç de la Campanya dels cítrics 2010-2011
- Que la Secretaria per a la Immigració faci una l'anàlisi de les necessitats d'ajuts per als allotjaments; així com una anàlisi dels buits i reals necessitats dels allotjaments a la comarca de les Terres de l'Ebre
- Cal analitzar quines són les veritables necessitats de la pagesia en el desenvolupament de les campanyes i revisar el model de gestió, especialment pel que fa a la intermediació laboral a través de l'aplicació SICAS.
- Establir les regles de la intermediació a través del SICAS. Si les empreses ja tenen les persones que treballaran, cal afegir valor realitzant altres tasques.
- Ofereix amb més profusió els serveis de registre de contractes.
- Centrar la valoració de resultats en la contractació feta per les organitzacions, i no tant en el nombre de demandes que tracten o el número d'ofertes que gestionen.
- Fer una bona difusió entre les pròpies organitzacions i les gestories de la necessitat de marcar amb el codi corresponent els contractes en l'aplicació CONTRAT@.
- Continuar amb les oficines mòbils perquè la seva presència en el territori serveix per fer visible els compromisos de la Mesa i els serveis que ofereix el SOC. No obstant, s'ha d'analitzar la conveniència del seu re dimensionament.

Barcelona, 17 de desembre de 2010